

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 30 czerwca 2022 roku

Wyrokiem z dnia 23 marca 2021 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach, na gruncie sprawy o zapłatę z powództwa P. S. przeciwko S. M., toczącej się pod sygn. akt I C 635/17:

1. zasądził od pozwanego S. M. na rzecz powoda P. S. kwoty:
 - 23.250 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 22 lipca 2016 roku do dnia zapłaty;
 - 4.996,02 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 lipca 2016 roku do dnia zapłaty;
 - 272 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 17 maja 2018 roku do dnia zapłaty;
 - 198 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 18 maja 2020 roku do dnia zapłaty;
 - 11.390,58 zł tytułem kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałej części;
3. określił nieuiszczone wydatki Skarbu Państwa na kwotę 2.397,48 zł;
4. nakazał pobrać od pozwanego S. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Pabianicach kwotę 2.397,48 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało zaskarżone przez pozwanego w części, tj. w zakresie pkt 1 i 4. Strona pozwana zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku, a mianowicie:
 - 1.1. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, skutkującą:
 - a. ustaleniem faktu istnienia istotnej wady fizycznej w motocyklu „K. Z800” (w rzeczywistości przedmiotowy motocykl to model (...)) przed datą sprzedaży w oparciu o opinię biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej (str.4 uzasadnienia), w sytuacji, gdy wniosek wskazany w opinii głównej o posiadaniu przez pojazd w dniu 27.02.2016r. wad (str.5 opinii głównej z 12.09.2018r.) jest sprzeczny z wnioskami z opinii uzupełniających biegłego sądowego, w których biegły wskazał, że nie jest możliwe stwierdzenie kiedy powstały wady motocykla, czy było to przed, czy po zakupie motocykla przez powoda (str.3 opinii uzupełniającej z 07.06.2019r., adnotacja 00:02:52 opinii uzupełniającej z 28.08.2020r., adnotacja 01:09:29.967 opinii uzupełniającej z 28.10.2020r.),
 - b. ustaleniem, że wady istniejące w chwili zakupu nie są wadami wynikającymi z normalnego użycia, a są wadami powstałymi wskutek kolizji lub innego nagłego zdarzenia (str.4 uzasadnienia), w sytuacji, gdy wniosek wskazany w opinii głównej (o posiadaniu przez pojazd w dniu 27.02.2016 r. wad - str. 13 opinii głównej z 12.09.2018 r.) jest sprzeczny z wnioskiem z opinii uzupełniającej biegłego sądowego, w której biegły wskazał, że źródłem zniekształcenia półki dolnej może być długa eksploatacja albo nadmierna eksploatacja pojazdu (adnotacja 00:30:23.722 - 00:30:38.552 opinii uzupełniającej z 28.10.2020 r.) i mogło do tego dojść podczas eksploatacji motocykla przez powoda (adnotacja 01:01:59.288 - 00:30:38.552 opinii uzupełniającej z 28.10.2020 r.),

c. uznaniem, że wydane przez biegłego sądowego mgr. inż. M. P. opinie, główna i uzupełniająca, „były jasne, zostały sporządzone w sposób rzetelny i wnikliwy” (str.5 uzasadnienia) w sytuacji, gdy opinie sądowe były niejasne i nie można im nadać waloru rzetelności i wnikliwości, ponieważ:

- biegły wskazując wadę istotną pojazdu w postaci zniekształcenia półki dolnej zaniechał dokładnego zmierzenia zniekształcenia i ustalenia dopuszczalnych przez producenta odchyień od normy, pomimo tego, że biegły sam stwierdził, że producent na pewno przewiduje taki zakres (opinia z 28.10.2020 r. adnotacja 00:26:48.008 - 00:27:57.608) i pomimo tego, że biegły miał możliwość dokonania takich pomiarów (opinia z 28.10.2020 r. adnotacja 00:29:34.146 - 00:30:14.010),

- biegły zaniechał również dokonania pomiaru zniekształcenia półki dolnej, ponieważ w serwisie, w którym były przeprowadzane oględziny „nie było warunków, żeby dokonać takiego pomiaru” (opinia z 28.10.2020 r. adnotacja 00:29:34.146 - 00:30:14.010), choć wcześniej biegły stwierdził, że oględziny odbyły się właśnie w serwisie (...), dlatego, że do przeprowadzenia oględzin uszkodzeń motocykla co do półki dolnej potrzebne są specjalne urządzenia i specjalistyczna wiedza (s.2 opinii uzupełniającej z 07.06.2019 r.),

- opinia zawierała błędy rachunkowe w zakresie wartości rynkowej motocykla,

- biegły przeprowadził kalkulacje dla niewłaściwego modelu motocykla,

- biegły przyjął nieprawidłowe wartości przebiegu dla sporządzenia kalkulacji,

1.2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, skutkującą uznaniem, że:

a. „przedmiotowy pojazd posiadał istotne, ale i ukryte wady, które czynią pojazd niezdatnym do użytku zgodnego z jego przeznaczeniem, tj. do poruszania się w ruchu drogowym” (str.5 uzasadnienia), w sytuacji, gdy prawidłowa ocena zebranego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że motocykl był zdatny i powód użytkował pojazd zgodnie z jego przeznaczeniem, bowiem pojazd został dopuszczony do ruchu, przeszedł badania techniczne, powód przez okres II - VII 2016 r. eksploatował pojazd w sposób niezakłócony i bezpieczny, przejechał w tym czasie ok. 29.000,00 km (przekraczając przebieg standardowy przyjęty przez producenta modelu), w tym w czerwcu 2016 roku powód odbył motocyklem podróż po Europie pokonując w ciągu 18 dni dystans 9.000,00 km,

b. pozwany zakwestionował fakt wypadku pojazdu, w sytuacji, gdy pozwany nigdy nie przeczył, że w przeszłości, przed zakupem przez powoda, pojazd uczestniczył w wypadku, a także pozwany wydał powodowi umowę sprzedaży sporządzoną w języku niemieckim, w którym pojazd był wprost opisany jako powypadkowy ((...)), zatem powód kupując samochód jako przedsiębiorca, powinien dołożyć wyższej staranności w celu zapoznania się ze stanem motocykla,

1.3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału skutkujący brakiem ustalenia, że motocykl był eksploatowany przez powoda w sposób ponadnormatywny i rzeczywisty przebieg pojazdu w czasie użytkowania motocykla przez powoda odbiegał od standardowego przebiegu o ponad 76% normy, co wynika wprost z kalkulacji stanowiącej załącznik do opinii uzupełniającej z 07.06.2019 r., a co ma istotny wpływ na ocenę możliwego źródła powstania wad, a także ocenę zdatności motocykla do użytkowania zgodnie z jego przeznaczeniem,

1.4. art.227 k.p.c. w zw. z art.286 k.p.c. i art.281 k.p.c. poprzez oddalenie na rozprawie w dniu 09.03.2021 r. wniosku pozwanego o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego jako spóźnionego, zmierzającego do przedłużenia postępowania, w sytuacji, gdy strona pozwana złożyła wniosek o pominięcie opinii biegłego sądowego i dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego już w dniu 23.12.2018 r., a następnie w dniu 14.05.2019 r. złożyła wniosek o wyłączenie biegłego sądowego mgr. inż. M. P.,

1.5. art.327¹ § 1 k.p.c. poprzez przywołanie w podstawie faktycznej rozstrzygnięcia faktu, że pozwany od 01.05.1989 r. prowadził działalność gospodarczą (...) (str.2 uzasadnienia) oraz braku wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku mimo przytoczenia przepisu art.556² k.c. (str.4 uzasadnienia), co uniemożliwia ustalenie, czy Sąd za podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjął, że powód nabył pojazd jako konsument i istniało domniemane istnienia wady w chwili sprzedaży,

a w konsekwencji powyższego,

2. obrażę przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

2.1. art. 559 k.c. poprzez jego zastosowanie w sprawie i uznanie, że pozwany ponosi odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizycznej, w sytuacji, gdy powód nie udowodnił, aby wady fizyczne motocykla istniały w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego lub wynikały z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili,

2.2. art. 560 § 4 k.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i uznanie, że powód miał prawo do odstąpienia od umowy sprzedaży z dnia 27.02.2016 r.

Wobec powyższego, pozwany wniósł o:

1. przeprowadzenie rozprawy,

2. rozpoznanie postanowienia Sądu I instancji oddalającego wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej na fakty jak w tezie dowodowej dla biegłego sądowego M. P., jako, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy niniejszej, o czym poniżej w uzasadnieniu apelacji,

3. zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez:

1) oddalenie powództwa w całości,

2) zasądzenie od P. S. na rzecz S. M. zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, przed Sądem I instancji według norm prawem przepisanych w podwójnej wysokości stawki minimalnej, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty,

4. zasądzenie od P. S. na rzecz S. M. zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji, według norm prawem przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Powód w odpowiedzi na apelację ustosunkował się do jej treści, wnosząc o oddalenie apelacji pozwanego w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Na rozprawie apelacyjnej powód złożył wniosek o zasądzenie kosztów zgodnie ze spisem w wysokości 3826,60 zł (k. 652-653).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie mogła zostać uwzględniona.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu Rejonowego przyjmując je jako własne, wobec czego bezprzedmiotowym byłoby przytoczenie ustalonego stanu faktycznego.

W pierwszej kolejności odniesienia się wymagają zarzuty naruszenia prawa procesowego.

Na uwzględnienie nie zasługiwał zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. W ocenie skarżącego w realiach przedmiotowej sprawy na tle ww. unormowań, Sąd dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego, sprzecznego z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym, co skutkowało ustaleniem istnienia

istotnej wady fizycznej w spornym motocyklu jeszcze przed jego nabyciem przez powoda, ustaleniem, że ujawnione wady nie są związane z wadami wynikającymi z normalnego użycia, lecz powstałymi na skutek bądź to kolizji, bądź innych nagłych zdarzeń, uznaniem, że opinie biegłego są sporządzone w sposób prawidłowy. W kontekście naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. pozwany wskazał również, że Sąd I instancji dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego, co wyraża się – w jego przekonaniu, faktem iż Sąd Rejonowy uznał przedmiotowy pojazd za niezdatny do użytku, podczas gdy powód zdołał pokonać na nim blisko 30.000 km, uznaniu, że pozwany ukrył przed nabywcą fakt, iż zbywany pojazd jest pokolizyjny. Dodatkowo, w ocenie skarżącego, Sąd I instancji nie poczynił wszechstronnego rozważenia zgromadzonego materiału, co skutkowało brakiem ustalenia, że motocykl był eksploatowany przez powoda w sposób ponadnormatywny co znajduje swe odzwierciedlenie w przebiegu.

Zgodnie z treścią regulacji art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Sąd dokonuje tej oceny na podstawie przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego doświadczenia życiowego, a nadto winna uwzględniać wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. jest naruszony, gdy ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać choćby w równym stopniu na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych, praktycznych związków przyczynowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Zwalczanie ustaleń faktycznych Sądu i związanej z tym oceny materiału dowodowego może następować tylko poprzez argumenty natury jurydycznej, wykazanie jakie kryteria oceny naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności lub mocy dowodowej lub niesłusznie im ją przyznając.

Co do zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c., to należy wskazać, że dowód z opinii biegłego sądowego ma charakter szczególny, gdyż zasadniczo nie służy ustalaniu okoliczności faktycznych, lecz ich ocenie przez pryzmat wiadomości specjalnych. Do dokonywania wszelkich ustaleń w procesie powołany jest sąd, a nie biegły (tak m. in. SN w wyroku z dnia 20.01.2015 r., V CSK 254/14, Legalis nr 1200484). Strony powinny wykazywać fakty, z których wywodzą skutki prawne, a zadaniem biegłego jest naświetlenie wyjaśnianych okoliczności z punktu widzenia wiadomości specjalnych przy uwzględnieniu zebranego w toku procesu i udostępnionego materiału dowodowego (tak m. in. SN w wyroku z dnia 11.07.1969 r., I CR 140/69, OSNCP z 1970 r., nr 5, poz. 85 i w postanowieniu z dnia 10.01.2020 r., III CSK 194/19, Legalis nr 2278636).

Zgodnie z art. 278 § 1 k.p.c. w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii. W konsekwencji to sąd decyduje, w jakim zakresie potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy są wiadomości specjalne i jakiego rodzaju oraz decyduje zarówno o pytaniach (tezie dowodowej) do biegłego, nie ma więc obowiązku dopuszczania dowodu w taki sposób, jak oczekuje tego strona, jak również nie ma obowiązku dopuszczania wszelkich dalszych dowodów z opinii biegłego, nawet jeśli strony nie są zadowolone z wniosków opinii. To sąd ocenia również przydatność danej opinii jako dowodu w sprawie (tak m. in. SA w W. w wyroku z dnia 9.06.2021 r., I ACa 168/21, Legalis nr 2607614).

Wobec powyższego nie można było przyznać racji skarżącemu. Po pierwsze zauważyć trzeba, że zgodnie z opinią główną biegłego (k. 242-260) już w chwili zbycia pojazdu mechanicznego posiadał on wady, które choć nie wykluczały jego używania, to stanowczo zagrażały bezpieczeństwu kierowcy, chodzi o uszkodzenie mocowania silnika do ramy – tj. wyrwana śruba i pęknięte ucho silnika oraz chodzi o uszkodzenie w postaci zniekształcenia półki dolnej. Ponadto wykryte defekty nie zostały przez biegłego zakwalifikowane jako powstałe wskutek prawidłowego i normalnego korzystania ze sprzętu zgodnie z jego przeznaczeniem, jak również na skutek intensywnego korzystania. Wręcz

przeciwnie, wedle biegłego są to wady powstałe w konsekwencji zdarzenia nagłego. Jednocześnie biegły zaznaczył, że znaczna część istniejących wad mogła ulec zdiagnozowaniu wyłącznie po rozebraniu pojazdu wobec czego, powód nie miał co do nich jakiegokolwiek wiedzy albowiem nie były one widoczne gołym okiem. Choć biegły wskazał, że nie jest w stanie wyraźnie wskazać, czy powstałe uszkodzenia istniały jeszcze przed nabyciem pojazdu przez powoda, to uznać należy, że skoro stanowią one wynik zdarzenia nagłego i gwałtownego (co stwierdzono w opinii), a w trakcie posiadania przez powoda pojazdu do takiego zdarzenia nie doszło, biorąc jednocześnie pod uwagę inne okoliczności sprawy tj. okazijną cenę, za którą pozwany nabył pojazd, a także stan z chwili nabycia przez niego pojazdu, który został udowodniony za pomocą zeznań świadków, bowiem z zeznań świadka K. W. wynika, że sprzedający zachwalał motocykl, mówił, że nie był bity. Tak więc również z zatajenia faktu zbycia przez pozwanego pojazdu jako powypadkowego, wysnuć można wniosek, iż w chwili nabycia przez powoda pojazd posiadał wymienione przez biegłego wady.

W ocenie Sądu II instancji nie sposób uznać za prawidłowego toku myślenia pozwanego, który podjął polemikę z ustaleniami biegłego wskazując, że źródłem zniekształcenia półki dolnej mogła być długa bądź nadmierna eksploatacja. Choć faktycznie biegły wskazał na powyższe, to kluczowym jest fakt, że pojazd posiadał również inne defekty a mianowicie uszkodzenie mocowania silnika do ramy – tj. wyrwana śruba i pęknięte ucho silnika. Te zaś wedle specjalisty miały inne podłoże i do ich powstania konieczne było zdarzenie gwałtowne, nie zaś nadmierna eksploatacja. Jednocześnie uwagę zwraca posłużenie się przez biegłego określeniem „może”, które nie oznacza jakiegokolwiek pewności, a wręcz przeciwnie. W konsekwencji uznać trzeba, że pozwany dopuścił się jedynie polemiki z tokiem myślenia przedstawionym przez biegłego, a któremu Sąd I instancji dał wiarę po dokonaniu oceny przez pryzmat dyrektyw art. 233 § 1 k.p.c. Również w kontekście tego zarzutu aktualizuje się przytoczona wyżej argumentacja, która pozwoliła dojść do wniosku, że defekty motocykla wynikały przede wszystkim z jego wątpliwego stanu technicznego.

Sąd Okręgowy przeciwnie do pozwanego stwierdził, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny sporządzonej na potrzeby postępowania, opinii biegłego uznając ją za jasną, rzetelną i wnikliwą. Trzeba jednocześnie przypomnieć, że w polskim systemie prawnym dowody są równorzędne, a zatem opinie biegłych podlegają zasadniczo ocenie według art. 233 § 1 k.p.c. plus dodatkowe, tj. poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (zob. wyrok SN z 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00, opubl. w LEX nr 77046). W efekcie specyfika oceny dowodu z opinii biegłych wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienia przyczyn uznania opinii biegłych za przekonujące (wyrok SN z 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, opubl. w LEX nr 151656). Po przeanalizowaniu sporządzonych na potrzeby sprawy opinii brak jest podstaw ku jej zakwestionowaniu.

Kolejno nie można się zgodzić z zarzutem pozwanego odnoszącym się do dowolnej oceny dowodów skutkującej uznaniem, że pozwany zakwestionował fakt wypadku pojazdu przed jego nabyciem przez powoda. Trzeba zauważyć, że zgromadzony materiał dowodowy wskazuje zgoła odmiennie, z dodatkowo pozwany w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie zdołał skutecznie podważyć tych twierdzeń popartych również materiałem dowodowym. Istotnym w tym kontekście jest m.in. fakt, że przedstawiona do akt postępowania pierwotna umowa zbycia pojazdu mechanicznego pochodzi z Niemiec i została sporządzona w tamtejszym języku urzędowym. Powód nie miał obowiązku znać języka niemieckiego, a pozwany nie poinformował go, że nabywany przez jego pojazd był powypadkowy. Słusznie jednak zauważył Sąd Rejonowy, że na mocy § 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 1 lutego 2011 r. umowa zawarta przez skarżącego podlegała obligatoryjnemu tłumaczeniu, więc pozwany miał świadomość przeszłości pojazdu. Dodatkowo nieuzasadnionym było przyjęcie przez skarżącego, że powód nabył motocykl jako przedsiębiorca bo choć prowadzi on działalność gospodarczą, to pojazd ten nabył do celów prywatnych, a zatem w tych realiach nie sposób mówić o konieczności dołożenia wyższej staranności celem zapoznania się ze stanem motocykla. Powyższe stanowiłoby bowiem przerzucenie odpowiedzialności za wadę rzeczy nabytej na kupującego, co stałoby w opozycji względem regulacji art. 556 k.c. stanowiącej definicję legalną terminu rękojmi.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw ku uwzględnieniu także zarzutu naruszenia art. 227 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. i art. 281 k.p.c. Wnioski ze środka dowodowego w postaci opinii biegłego mają być jasne, kategoryczne i przekonujące dla sądu, jako bezstronnego arbitra w sprawie, dlatego gdy opinia biegłego czyni zadość tym wymogom, co pozwala uznać znaczące dla istoty sprawy okoliczność za wyjaśnioną, to nie zachodzi potrzeba dopuszczania dowodu z dalszej opinii biegłych (wyrok SN z 21 listopada 1974 r., II CR 638/74, opubl. w OSP 1975/5/108). Granicę obowiązku prowadzenia przez sąd postępowania dowodowego wyznacza, podlegająca kontroli instancyjnej, ocena czy dostatecznie wyjaśniono sporne okoliczności sprawy, okoliczność zaś, że opinia biegłego nie ma treści odpowiadającej stronie, nie stanowi dostatecznego uzasadnienia dla przeprowadzenia dowodu z kolejnych opinii. Potrzeba powołania innego biegłego (instytutu) powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony (postanowienie SN z 3 września 2008 r., I UK 91/08, opubl. w LEX nr 785520).

Dodatkowo - jak stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 grudnia 2011 r., w sprawie II CSK 141/11 (LEX 1110969) - uzasadnienie opinii biegłego powinno wskazywać między innymi opis sposobu i metody badania i wskazywać jego podstawy. Zastrzeżenia strony mogą dotyczyć także elementów opinii, jeżeli wpłynęły ona na wnioski biegłego. W takiej sytuacji strona, która je kwestionuje ma prawo dowodzić swoich twierdzeń w każdy sposób przewidziany w kodeksie postępowania cywilnego. Jeżeli wiadomość o istnieniu takich dowodów powzięła po zakończeniu postępowania przed sądem pierwszej instancji, to wniosek o ich przeprowadzenie powinna zgłosić w apelacji wraz z uzasadnieniem wskazującym, że wcześniej ich powołanie nie było możliwe lub potrzebne (art. 386 § 1 pkt 4 k.p.c. w zw. z art. 381 k.p.c.). W realiach przedmiotowej sprawy nie ziściły się jednak przesłanki przemawiające za przeprowadzeniem dowodu z opinii innego biegłego, a zwłaszcza o całkowite pominięcie jego opinii oraz wyłączenie mgr inż. M. P..

Jak wynika z treści art. 327¹ k.p.c. uzasadnienie wyroku powinno zawierać wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, obejmującej ustalenie faktów, które sąd uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów praw. Uzasadnienie wyroku sporządza się w sposób zwięzły. Zarzut naruszenia art. 327¹ k.p.c. będzie uzasadniony jedynie wówczas, gdy uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia nie zawiera wszystkich koniecznych (wymaganych przez ustawę) elementów lub gdy sposób jego redakcji uniemożliwia zrekonstruowanie motywów wydanego orzeczenia oraz dokonanie jego kontroli instancyjnej. Skarżący zatem zarzucając naruszenie tego przepisu powinien wykazać, w jaki sposób wada uzasadnienia przekłada się na możliwość kontroli instancyjnej (Wyrok SA w Szczecinie z 23.11.2021 r., I ACa 469/21, LEX nr 3332656). W ocenie Sądu II instancji uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera tego rodzaju mankamentów. W motywach rozstrzygnięcia zawarto wszystkie elementy wymagane przez art. 327¹ zarówno jeśli chodzi o ustalenie podstawy faktycznej (ocenę dowodów) jak i sferę oceny materialnoprawnej. Z treści wskazanego uzasadnienia bowiem wyraźnie wynika, iż Sąd I instancji ustalił, że powód zawarł niniejszą umowę z pozwanym nie jako przedsiębiorca, lecz jako konsument.

Przechodząc na grunt zarzutów prawa materialnego nie sposób uznać, że doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego, a to art. 559 k.c. W pierwszej kolejności zauważyć bowiem trzeba, że w przypadku niniejszego zarzutu dochodzi do aktualizacji przedstawionej już wcześniej argumentacji. Powód w ocenie Sądu Okręgowego uczynił zadość obowiązkowi dowodowemu, wykazując w sposób dostatecznie uzasadniający, iż w rzeczywistości sporne wady pojazdu istniały w chwili nabycia pojazdu. Wskazać należy, że w ocenie Sądu wewnątrznie spójne i nie budzące wątpliwości okazały się zeznania świadka K. W., których treść następnie uzupełniły wnioski wywiedzione z opinii biegłego odnoszących się do znacznego prawdopodobieństwa, że defekty fizyczne motocykla powstały przed nabyciem pojazdu przez powoda. Tym samym ziściły się przesłanki zastosowania przepisów dotyczących rękojmi, zwłaszcza uznania odpowiedzialności pozwanego względem powoda.

Bacząc na powyższe, ostatecznie należało odrzucić stanowisko pozwanego, wedle którego wady wykryte przez powoda były wadami nieistotnymi, co przesądzało o niemożności odstąpienia przez powoda od umowy. Przypomnienia bowiem wymaga, że wobec braku odpowiedzi ze strony zbywcy, powód po uprzednim wezwaniu do zapłaty, skierował do skarżącego odpowiednie oświadczenie w przedmiocie odstąpienia od umowy. Przy ocenie cechy istotności wady w

rozumieniu art. 560 k.c. w brzmieniu przed jak i po nowelizacji, decydujące znaczenie mają odpowiednie oczekiwania nabywcy rzeczy związane z jej funkcjonowaniem, a nie tylko zobiektywizowany stan techniczny rzeczy w postaci jej niezdatności do zwykłego użytku w ogóle lub w określonym zakresie bądź bezwartościowości w znaczeniu funkcjonalnym. Nabywca skomplikowanej technicznie rzeczy, jaką jest np. ciągnik, może oczekiwać nie tylko ogólnej jej sprawności technicznej, ale także sprawnego, normalnego i niezakłóconego funkcjonowania wszystkich jej zespołów i elementów, pozwalających na właściwą i normalną eksploatację zgodnie z jej przeznaczeniem i parametrami techniczno-eksploatacyjnymi (wyr. SN z 29 czerwca 2004 r., II CK 388/03, Legalis nr 75586). Zatem ocena, czy wada rzeczy sprzedanej jest istotna, powinna być dokonywana z punktu widzenia kupującego (subiektywna kwalifikacja wady), a nie - przydatności rzeczy do zwykłego użytku. Granicą subiektywnej oceny kupującego jest nadużycie prawa w rozumieniu art. 5 k.c. Tym samym nieprawidłowy wydaje się pogląd, zgodnie z którym wadą istotną jest tylko taka wada, która czyni rzecz bezwartościową lub nieużyteczną dla kupującego (Wyrok SA w Szczecinie z 24.05.2016 r., I ACa 899/15, LEX nr 2107464).

Motocykl niewątpliwie jest maszyną o skomplikowanej strukturze. Celem ustalenia istotności wady, Sąd jako podmiot nieposiadający specjalistycznej wiedzy zobligowany był do uzyskania wiadomości z zakresu jego właściwości technicznych, zwłaszcza tych które były związane z ujawnionymi defektami. Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego, zwłaszcza opinii biegłego przesądziły o zakwalifikowaniu wady za istotną w rozumieniu art. 560 k.c. To zaś nakazuje uznać, że powód zgodnie z obowiązującymi regulacjami z zakresu prawa cywilnego wystosował względem pozwanego oświadczenie o odstąpieniu od umowy. W doktrynie podkreśla się, iż wadą istotną jest taka, która wyłącza normalne korzystanie z rzeczy zgodnie z celem umowy, odbiega w sposób zasadniczy od cech funkcjonalnych oraz estetycznych, znacznie obniża wartość, albo polega na znacznym odstępstwie od złożonego zamówienia. Istotność wady należy zatem analizować z uwzględnieniem przeznaczenia i celu, z myślą o których kupujący nabył produkt. Charakter istotności bada się w zależności od ustalonego stanu faktycznego. Biorąc pod uwagę fakt, że w rzeczywistości choć motocykl pozwalał na korzystanie z niego, to używanie go zagrażało zdrowiu a nawet życiu powoda, podczas gdy powód zakupił go z myślą o odbywaniu licznych międzynarodowych podróży, to uznać należało wadę za istotną. Na marginesie wskazać trzeba też, że pozwany nie sprostował ciężarowi udowodnienia, że wada ta nie była istotną.

W konsekwencji powyższego zgodnie z unormowaniem art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego rozstrzygnięto w oparciu o zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, określoną w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Z tych też względów od strony pozwanej, która przegrała postępowania apelacyjne w całości, na rzecz powoda zostały zasądzone koszty poniesione na wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 1800 zł (ustalone na podstawie w § 10 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie t.j. - Dz.U. z 2015r., poz. 1800 z póź.) oraz kwota 214 zł tytułem wydatków poniesionych przez pełnomocnika na koszty dojazdu do Sądu i kwota 12,60 zł tytułem kosztów korespondencji - zgodnie ze spisem przedłożonym na ostatniej rozprawie k. 652.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił żądania powoda do zasądzenia na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 50% dwukrotności stawki minimalnej na podstawie § 10 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 15 ust. 3 pkt 1 ,3 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. - Dz.U. z 2015r., poz. 1800 z póź.), bowiem nakład pracy pełnomocnika w postępowaniu apelacyjnym i czas poświęcony na przygotowanie się do prowadzenia rozprawy nie był duży, ograniczył się do złożenia jednego pisma procesowego tj. odpowiedzi na apelację i jednego stawiennictwa na rozprawie apelacyjnej.

Od kosztów postępowania apelacyjnego zasądzonych na rzecz powoda przysługują stosownie do art. 98 § 1² k.p.c. z mocy samego prawa odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia uprawomocnienia się orzeczenia w którym je zasądzono do dnia zapłaty. Odsetki te - w przeciwieństwie do odsetek o których mowa w art. 98 § 1² KPC - nie wymagają odrębnego zasądzenia przez Sąd i może je naliczyć w razie potrzeby komornik (IV CSK 218/20 - postanowienie SN - Izba Cywilna z dnia 27-08-2020).
